

ל"ו כריתות בתורה:	*	*	*	אזהרה	עונש
1 הבא על האם	ח	כ	ו	ערות אבין וערות אמן לא תגלה אמן הוא לא תגלה ערותה: (ויקרא יח, ז).	כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם: (ויקרא יח, ט)
2 הבא על אשת אב	ח	כ	ו	ערות אשת אבין לא תגלה ערות אבין הוא: (שם ח)	
3 הבא על הכלתו	ח	כ	ו	ערות כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה: (שם ט)	
4 הבא על הזכור	ח	כ	ו	ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא: (שם יב)	
5 הבא על הבהמה	ח	כ	ו	ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא: (שם כג)	
6 ואשה המביאה הבהמה עליה	ח	כ	ו	ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא: (שם יז)	
7 הבא על אשה ובתה	ח	כ	ש	ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע לטמאה בה: (שם כ)	
8 הבא על אשת איש	ח	כ	ח	ערות אחותך בת אבין או בת אמן מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערותן: (שם ט)	
9 הבא על אחותו	ח	כ	מ	ערות אחות אבין לא תגלה שאר אבין הוא: (שם יב)	כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם: (שם יח, ט)
10 הבא על אחות אביו	ח	כ	מ	ערות אחות אמן לא תגלה כי שאר אמן הוא: (שם יג)	
11 הבא על אחות אמו	ח	כ	מ	ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: (שם יח)	
12 הבא על אחות אשתו	ח	כ	מ	ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא: (שם טז)	
13 הבא על אשת אחיו	ח	כ	מ	ערות אחי אבין לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך הוא: (שם יד)	
14 הבא על אשת אחי אביו	ח	כ	מ	ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: (שם יט)	
15 הבא על הנדה	ח	כ	מ	אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר: (שמות כב, כז)	
16 המגדף	ח	כ	ו	כי לא תשתחוה לאל אחר כי יקוק קנא שמו אל קנא הוא: (שם לד, יד)	
17 עובד עבודת כוכבים	ז	ז	ו	ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני יקוק: (ויקרא יח, כא)	
18 הנותן מזרעו למולך	ח	כ	ו	אל תפנו אל האבת ואל הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יקוק אלהיכם: (שם יט, לא)	
19 בעל אוב	ח	כ	ו	ויום השביעי שבת ליקוק אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגורך אשר בשעריך: (שמות כ, ט)	
20 מחלל שבת	ח	כ	ו	ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ולא המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה: (ויקרא יב, ד) איש איש מזרעו אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל טמא נפש או איש אשר תצא ממנו שכבת זרע: (ויקרא כב, ד) או טומאתו וטומאתו מביאת מקדש	הנפש אשר תפנה אל האבת ואל הידענים לזנות אחריהם ונתתי את פני בנפשי ההוא והכרתי אתו מקרב עמו: (שם ו)
21 טמא שאכל קדש	ע	כ	מ	ועליו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: ונפש כי תגע בכל טמא בטמאת אדם או בהמה טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר ליקוק ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: (ויקרא ז, כ-כא) אמר אלהם לדרתיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל ליקוק וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אני יקוק: (ויקרא כב, ג)	
22 הבא אל המקדש טמא	ע	כ	מ	ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ולא המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה: (ויקרא יב, ד) מזכר עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחו ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שכן בתוכם: (במדבר ה, ג)	כי כל אכל חלב מן הבהמה אשר יקריב ממנה אשה ליקוק ונכרתה הנפש האכלת מעמיה: (ויקרא ז, כה)
23 האוכל חלב	ח	כ	מ	וכל דם לא תאכלו בכל מושבתיכם לעוף ולבהמה: (שם כו)	
24 האוכל דם	ח	כ	מ	ואם יותר מבשר המלאים ומן הלחם עד הבקר ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש הוא: (שמות כט, לד) דאמר רבי אלעזר: לא יאכל כי קדש הוא - כל שבקדש פסול בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו! (פסחים כד, -)	
25 האוכל נותר	ח	כ	מ	ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשערים אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם: (ויקרא יז, ז) או הבאה הבאה ממעלה בחוץ או ההיקש בין העלאה לעשייה	
26 האוכל פיגול	ח	כ	מ	השומר לך פן תעלה עליתך בכל מקום אשר תראה: כי אם במקום אשר יבחר יקוק באחד שבטיך שם תעלה עליתך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך: (דברים יב, ג)	
27 השוחט בחוץ	ח	כ	מ	כל מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות: (שמות יב, כ) ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם מצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יקוק אתכם מזה ולא יאכל חמץ: (שם יג, ג)	
28 המעלה בחוץ	ח	כ	מ	אמר רבינא: האי תנא עצם עצם גמר. מופנה... נאמר עונש בעיניו ונאמר עונש במלאכה, מה מלאכה - ענש והזהיר, אף עינוי - ענש והזהיר... דבי רבי ישמעאל תנא: נאמר כאן עינוי, ונאמר להלן עינוי (על דבר אשר עינה את אשת רעהו - דברים כב). מה להלן - לא ענש אלא אם כן הזהיר, אף כאן לא ענש אלא אם כן הזהיר (ימא פא).	
29 האוכל חמץ בפסח	ח	כ	מ	וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני יקוק אלהיכם: (ויקרא כג, כח)	
30 האוכל ביום הכפורים	ח	כ	מ	על בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו כמוהו קדש הוא קדש יהיה לכם: (שמות ל, לב)	
31 העושה מלאכה ביו"כ	ח	כ	מ	הקטרת אשר תעשה במתכנתה לא תעשו לכם קדש תהיה לך ליקוק: (שם לז)	
32 המפטם את השמן	ח	כ	מ	וזבחת פסח ליקוק אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יקוק לשכן שמו שם: (דברים טז, ב)	
33 הסך את השמן המשחה	ח	כ	מ	וביום השמיני ימול בשר ערלתו: (ויקרא יב, ג)	
34 המפטם את הקטרת	ח	כ	מ		
35 הפסח מצות עשה	-	כ	כ		
36 המילה מצות עשה	-	כ	כ		

* עובר בשוגג \ ** עובר במזיד בלי התראה \ *** עובר במזיד והתראה
 ח=חטאת \ ע=עולה ויורד \ ז=שעירה דע"ז \ כ=כרת \ ס=סוקילה \ ש=שריפה \ ח=חנק \ מ=מלקות

כרת**תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף כח עמוד א**

תנו רבנן: מת פתאום - זו היא מיתה חטופה, חלה יום אחד ומת - זו היא מיתה דחופה. רבי חנניא בן גמליאל אומר: זו היא מיתה מגפה, שנאמר +יחזקאל כ"ד+ בן אדם הנני לקח ממך את מחמד עיניך במגפה וכתוב +יחזקאל כ"ד+ ואדבר אל העם בבקר ותמת אשתי בערב. שני ימים ומת - זו היא מיתה דחופה, שלשה - גערה, ארבעה - נזיפה, חמשה - זו היא מיתה כל אדם. אמר רבי חנניא: מאי קרא? - +דברים ל"א+ הן קרבו ימיך למות, הן - חד, קרבו - תרי, ימיך - תרי, הא חמשה. הן חד - שכן בלשון יוני קורין לאחת הן. **מת בחמשים שנה - זו היא מיתת כרת**, חמשים ושנים שנה - זו היא מיתתו של שמואל הרמתי, ששים - זו היא מיתה בידי שמים. אמר ר' זוטרא: מאי קרא - דכתיב +איוב ה'+ תבוא בכלח אלי - קבר, בכלח בגימטריא שיתין הוו. שבעים - שיבה, שמונים - גבורות, דכתיב +תהלים צ'+ ימי שנתינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה. **אמר רבה: מחמשים ועד ששים שנה - זו היא מיתת כרת**. והאי דלא חשיב להו - משום כבודו של שמואל הרמתי. רב יוסף, כי הוה בר שיתין עבד להו יומא טבא לרבנן. אמר: נפקי לי מכרת. אמר ליה אביי: נהי דנפק ליה מר מכרת דשני, מכרת דיומי מי נפיק מר? אמר ליה: נקוט לך מיהא פלגא בידך.

ויקרא פרק כ

(יז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וראה את ערנותה והיא תראה את ערנותו חסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם ערות אחותו גלה עונו ושא:
(יח) ואיש אשר ישכב את אשה דנה וגלה את ערנותה את מקרה הערה והיא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם:

(כ) ואיש אשר ישכב את דדתו ערות דדו גלה חטאם ושא ערירים ימתו:
(כא) ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה הוא ערות אחיו גלה ערירים יהיו:

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף נה עמוד א

דרבה רמי, כתיב: +ויקרא כ'+ ערירים יהיו, וכתוב: +ויקרא כ'+ ערירים ימותו, הא כיצד? יש לו בנים קוברן, אין לו בנים הולך ערירי. ואיצטרך למכתב ערירים יהיו, ואיצטרך למכתב ערירים ימותו; דאי כתב רחמנא ערירים יהיו, ה"א עד חטאיה, אבל מחטאיה ואילך לא, כתב רחמנא ערירים ימותו; ואי כתב רחמנא ערירים ימותו, ה"א מחטאיה ואילך, אבל מעיקרא לא, צריכא

רש"י מסכת יבמות דף נה עמוד א

ערירים - היינו נמי כרת שזרעו נכרת.
ערירים יהיו - לשעת מיתתן משמע סופן לבא לידי ערירי דאם יש לו בנים קוברן.
ערירים ימותו - משמע דאם הן עכשיו ערירים כן ימות ואפי' יולדו להם לאחר מעשה.
דאי כתב רחמנא ערירים יהיו הוי אמינא דהוו ליה עד חטאיה - והכי משמע סופם להיות ערירים שימותו בניהם שיש להם עתה ויהיו ערירים אבל בשעת מיתתם לא ימותו ערירים דבנים דהוו ליה מחטאיה ואילך לא מייתי.
ואי כתב רחמנא ערירים ימותו ה"א מחטאיה ואילך - דהכי משמע מחטאם ישאו ואילך ערירים ימותו אבל בנים דמעיקרא לא מייתי כתב רחמנא ערירים יהיו סופן לבא לידי ערירים דמדכתיב ערירים יהיו מכלל דהשתא לאו ערירים נינהו.

במדבר פרק טו

(ל) והנפש אשר תעשה ביד כמה מן האזכרה ומן הגר את יקנך הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה:
(לא) כי דבר יקנך בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה:

תלמוד בבלי מסכת שבועות דף יג עמוד א

דתינא: +במדבר ט"ו+ כי דבר ה' בזה - זה הפורק עול ומגלה פנים בתורה, ואת מצותו הפר - זה המפר ברית בבשר; +במדבר ט"ו+ הכרת תכרת, הכרת - לפני יוה"כ, תכרת - לאחר יוה"כ; יכול אפילו עשה תשובה? ת"ל: +במדבר ט"ו+ עונה בה, לא אמרתי אלא בזמן שעונה בה. ורבנן? הכרת - בעולם הזה, תכרת - לעולם הבא; עונה בה - שאם עשה תשובה ומת, מיתה ממרקת.

תלמוד ירושלמי מסכת פאה פרק א דף טו טור ד/ה"א

...וכנגדן ארבעה דברים שהן נפרעין מן האדם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא ואילו הן עבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים ולשון הרע כנגד כולן עבודה זרה מניין הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה מה תלמוד לומר עונה בה מלמד שהנפש נכרתה ועונה עמה...

תלמוד ירושלמי מסכת פאה פרק א דף טז טור ב/ה"א

...רובו זכיות ומיעוטו עבירות נפרעין ממנו מיעוט עבירות קלות שעשה בעולם הזה בשביל ליתן לו שכרו משלם לעתיד לבוא אבל רובו עבירות ומיעוטו זכיות נותנין לו שכר מצות קלות שעשה בעולם הזה בשביל ליפרע ממנו משלם לעתיד לבוא אבל הפורק עול והמיפר ברית והמגלה פנים בתורה אף על פי שיש בידו מעשים טובים נפרעין ממנו בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא עבודה זרה וגילוי עריות...

ויקרא פרק כג

(כט) כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה :
(ל) וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את הנפש ההוא מקרב עמה :

ספרא אמור פרשה יא

והאבדתי מה תלמוד לומר לפי שהוא אומר כרת בכל מקום ואיני יודע מהו, כשהוא אומר והאבדתי לימד על הכרת שאין אלא אבדן

אבן עזרא ויקרא פרק כג

(ל) והאבדתי. יש הפרש בינו ובין ונכרתה (כט), ולא אוכל לפרש:

בראשית פרק יז

(יד) וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר :

רש"י בראשית פרק יז

(יד) ונכרתה הנפש - הולך ערירי ומת קודם זמנו:

אבן עזרא בראשית פרק יז

(יד)...וי"א כי כרת המת קודם נ"ב שנה, וי"א כי כרת שיכרת שמו במות זרעו על כן אמר הכתוב מעמיה, כי מי שיש לו בנים כאילו הוא חי ושמו לא נכרת

ויקרא פרק יז

(ט) ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליקנך ונכרת האיש ההוא מעמיו :

רש"י ויקרא פרק יז

(ט) ונכרת - זרעו נכרת וימיו נכרתין:

רש"י מסכת כריתות דף ב עמוד א

פסח ומילה מצות עשה - ...וכרת הוא שמת בלא בנים.

רש"י מסכת שבת דף כה עמוד ב

כרת - עדיפא, דאית בה תרי חומרי: ימיו נכרתין, והולך ערירי.

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת סנהדרין פרק י משנה א

...וכך אמרו עליהם השלום העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא רחיצה ולא סיכה ולא תשמיש אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה. והכונה באמרו עטרותיהם בראשיהם, קיום הנפש בקיום מושכלה והיותה היא והוא דבר אחד כמו שהזכירו בקיאי הפילוסופים בדרכים שיארך ביאורם כאן. ואמרו נהנים מזיו השכינה, כלומר שאותם הנפשות נהנות במה שמשכילות מן הבורא כמו שנהנות חיות הקדש ושאר מעלות המלאכים במה שהשכילו ממציאותו. והנה האושר והתכלית הסופית היא להגיע אל המעמד הזה המרומם, ולהמצא באותו המצב וקיום הנפש כמו שאמרנו עד בלי סוף בקיום הבורא יתרום שבו שהוא סבת קיומה בהשגתה אותו כמו שמתבאר בפילוסופיה הראשונה, וזהו הטוב העצום שאין טוב להקישו אליו ולא עונג לדמותו בו, ואיך ידמה הקיים שאין לו תכלית בדבר האבד, והוא אמרו יתעלה למען ייטב לך והארכת ימים ובה בקבלה על ידיהם בפירושו למען ייטב לך לעולם שכולו טוב והארכת ימים לעולם שכולו ארוך. והנקמה הגמורה היא שתכרת הנפש ותאבד ושלם יהיה לה קיום והוא הכרת האמור בתורה. וענין הכרת הכרת הנפש כמו שביאר ואמר הכרת תכרת הנפש ההיא ואמרו עליהם השלום הכרת בעולם הזה תכרת לעולם הבא. ואמר הכתוב והיתה נפש אדוני צרורה וכו'. וכל מי ששקע בתענוגות הגופניות והזניח את האמת והעדיף את השוא נכרת מאותו השגב, וישאר חומר מוכרת בלבד, וכבר ביאר הנביא שהעולם הבא אינו נישג בחושים הגופניים והוא אמרו עין לא ראתה אלהים זולתיך יעשה למחכה לו, ואמרו בפירוש דבר זה כל הנביאים כולם לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל העולם הבא עין לא ראתה אלהים זולתיך.

רמב"ם הלכות תשובה פרק ח

הלכה א

הטובה הצפונה לצדיקים היא חיי העולם הבא והיא החיים שאין מות עמהן והטובה שאין עמה רעה, הוא שכתוב בתורה למען ייטב לך והארכת ימים, מפי השמועה למדו למען ייטב לך לעולם שכולו טוב והארכת ימים לעולם שכולו ארוך, וזהו הוא העולם הבא, שכל הצדיקים הוא שיזכו א לנועם זה ויהיו בטובה זו, ופרעון הרשעים הוא שלא יזכו לחיים אלו אלא יכרתו וימותו, וכל מי שאינו זוכה לחיים אלו הוא המת ב שאינו חי לעולם אלא נכרת ברשעו ואבד כבהמה, וזהו כרת הכתובה בתורה שנאמר הכרת תכרת הנפש ההיא, מפי השמועה למדו הכרת בעולם הזה תכרת לעולם הבא, כלומר שאותה הנפש שפירשה מן הגוף בעולם הזה אינה זוכה לחיי העולם הבא אלא גם מן העולם הבא נכרתת.

הלכה ה

ג הנקמה שאין נקמה גדולה ממנה שתכרת הנפש ולא תזכה לאותן החיים שנאמר הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה, וזה האבדון הוא שקורין אותו הנביאים דרך משל באר שחת ואבדון ותפתה ועלוקה וכל לשון כלייה והשחתה קוראין לו לפי שהיא הכלייה שאין אחריה תקומה וההפסד שאינו חוזר לעולם.

ויקרא פרק יז

(ד) וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ לְהִקְרִיב קִרְבָּן לִיקְנֹק לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְקִנֹּק דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַחַוּוֹת דָּם שֶׁפָּךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקִּרְבֵּי עַמּוֹ: (ט) וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִבְיָאֲנוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לִיקְנֹק וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִעַמּוֹ:

ויקרא פרק יח

(כט) כִּי כָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפֹשׁוֹת הָעֹשׂוֹת מִקִּרְבֵּי עַמָּם:

ויקרא פרק כב

(ג) אָמַר אֱלֹהִים לְדֹרְתֵיכֶם כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְרַב מִכָּל זֶרְעֲכֶם אֶל הַקִּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִיקְנֹק וְטָמְאָתוּ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנְּפֹשׁ הַהוּא מִלִּפְנֵי אֱנִי יְקִנֹּק:

ויקרא פרק כג

(כט) כִּי כָל הַנְּפֹשׁ אֲשֶׁר לֹא תִעָנֶה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מִעַמִּיהָ:
(ל) וְכָל הַנְּפֹשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל מְלֹאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהֵאֲבִדְתִּי אֶת הַנְּפֹשׁ הַהוּא מִקִּרְבֵּי עַמָּה:

במדבר פרק טו

(ל) וְהַנְּפֹשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיַד כָּמָה מִן הָאֲזָרְחִי וּמִן הַגֵּר אֶת יְקִנֹּק הוּא מְגִדֵף וְנִכְרְתָה הַנְּפֹשׁ הַהוּא מִקִּרְבֵּי עַמָּה:
(לא) כִּי דָבָר יְקִנֹּק בָּזָה וְאֵת מִצְוֹתוֹ הִפְרָה הַכֹּהֵן תִּכְרַת הַנְּפֹשׁ הַהוּא עֹנֶה בָּהּ:

רמב"ן ויקרא פרק יח

(כט) ונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם - זרעו נכרת וימיו נכרתים, לשון רש"י (לעיל יז ט). והנה בכריתות בתורה שלשה ענינים, האחד שנאמר בו ונכרת האיש ההוא (שם שם ד ט), והשני שנאמר בהן ונכרתו הנפשות העושות, ונכרתה הנפש ההיא מלפני (להלן כב ג) והשלישי שנאמר בהן הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה (במדבר טו לא). ואמר ביום הכפורים (להלן כג ל) והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה, ואמרו בסיפרא (אמור פרק יד ד), לפי שהוא אומר כרת בכל מקום ואיני יודע מה הוא, וכשהוא אומר והאבדתי, למד על הכרת שאינו אלא אבדן:

וביאור הענין, כי האוכל חלב או דם והוא צדיק ורובו זכיות אבל גברה תאותו עליו ונכשל בעבירה ההיא, יכרתו ימיו וימות בנעורים קודם שיגיע לימי זקנה, והם ששים שנה, ואין נפשו בהכרת, אבל יהיה לו חלק בעולם הנשמות כפי הראוי למעשיו הטובים כי צדיק היה, ויהיה לו עוד חלק לעולם הבא הוא העולם שאחרי התחיה, ובזה אמר ונכרת האיש ההוא:

ואשר עם החטא החמור ההוא יהיו עונותיו מרובין מזכיותיו, עונש הכרת שבעבירה החמורה מגיע לנפש החוטאת לאחר שתפרד מן הגוף והיא נכרתת מחיי עולם הנשמות, ובמחויבי הכרת הזה רומז הכתוב ונכרתה הנפש ההיא מלפני, וכתוב והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה. **ואלו אין להם כרת בגופם, אלא פעמים שיחיו ויגיעו לימים רבים וגם עד זקנה ושיבה,** כענין שכתוב (קהלת ז טו) ויש רשע מאריך ברעתו. וזהו מה שאמרו רבותינו (עיין ר"ה יז א) אבל מי שעונותיו מרובין מזכיותיו ובכללן עון פושעי אומות העולם בגופן ואמר רב פפא בעבירה, כלומר בערוה מן העריות, יורדים לגיהנם ונדונין שנים עשר חודש, לאחר שנים עשר חודש גופן כלה ונשמתן נשרפת ורוח מפזרתן תחת כפות רגלי הצדיקים וכו':

ויש כרת חמור שנכרת גופו ונפשו, והוא הנאמר בו (במדבר טו לא) כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה, ודרשו (שבועות יג א) הכרת, בעולם הזה, תכרת, לעולם הבא, לומר שהוא ימות בנוער וחיתו בקדשים, שלא תחיה נפשו בתחיית המתים ואין לה חלק לעולם הבא:

ואין כפל הכרת הזה הנאמר בתורה אלא בעניני עבודה זרה ומגדף, ורבותינו דרשו בו עוד במסכת שבועות (שם) כי דבר ה' בזה, זה הפורק עול ומגלה פנים בתורה, ואת מצותו הפר, זה המפיר ברית בשר, אבל אינו בכל הכריתות. ושם מבואר זה בגמרא שאין הכפל של הכרת תכרת בשאר חייבי כריתות שבתורה אלא באלו הנדרשים מן הכתוב הזה, כי הכתוב הוא במגדף ועובד ע"ז, והם הוסיפו במדרשים הכופרים בעיקר והרשעים המוחלטים, וכמו שנאמר בהם בקבלה (ישעיה סו כד), כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה, והם אותם שמנו במשנה (סנהדרין צ א) ובברייתא (שם קח א) ואלו שאין להם חלק לעולם הבא:

וכן נראה שאין כל חייבי כריתות בערירות כרת לזרעם אלא באותן שכתוב בהן "עערים". ויתכן שהוקשו כל העריות זו לזו, אבל בשאר הכריתות כגון חלב ודם אין לנו. כתב ר"א (להלן כג ל) יש הפרש בין והאבדתי ובין ונכרתה, ולא אוכל לפרש. יחשוב החכם כי האובדת תאבד והנכרתת תכחד ולא ישא אלהים נפש: **ותדע ותשכיל כי הכריתות הנזכרות בנפש בטחון גדול בקיום הנפשות אחרי המיתה ובמתן השכר בעולם הנשמות,** כי באמרו יתברך ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמה (במד' טו ל), ונכרתה הנפש ההיא מלפני (להלן כב ג), יורה כי הנפש החוטאת היא תכרת בעונה, ושאר הנפשות אשר לא חטאו תהיינה קיימות לפניו בזיו העליון. ולכך הוא מפרש הנפש ההיא עונה בה (במד' טו לא) כי העון אשר בה הוא יכריתנה: **וטעם הענין, כי נשמת האדם נר ה' אשר נופחה באפינו מפי עליון ונשמת שדי,** כמו שנאמר (בר' ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים. והנה היא בענינה ולא תמות, ואיננה מורכבת שתפרד הרכבתה ותהיה לה סיבת הויה והפסד כמורכבים, אבל קיומה ראוי והוא עומד לעד כקיום השכלים הנבדלים, ולכך לא יצטרך הכתוב לומר כי בזכות המצות יהיה קיומה אבל יאמר כי בעונש העבירות תתגאל ותטמא ותכרת מן הקיום הראוי, והוא הלשון שתפסה בהן התורה "כרת" כענף הנכרת מן האילן שממנו יחיה שרשו. והוא מה שאמרו רבותינו (ספרי שלח קיב), מקרב עמה, ועמה שלום, כי הכרת של הנפש החוטאת יורה על קיום שאר הנפשות שלא חטאו, והן עמה שהן בשלום: **וכבר פירשנו (שמות ו ב) כי כל היעודים שבתורה בהבטחות או בהתראות כולם מופתיים מן הנסים הנסתרים, בדבר מופתי תבטיח ותזהיר התורה לעולם, ולכן הזהיר בכאן בכרת שהוא ענין נסי, ולא תבטיח בקיום שהוא ראוי:**

והנה הכריתות שבתורה הם שלשים ושש (כריתות ב א), ומהם רבים באיסורי הערוה רצוני לומר על בעילה האסורה, וכן מיתות בית דין בענין הבעילה שש עשרה ואין באיסור המאכלים מיתה כלל: והטעם בהיות העונשין הגדולים כמיתות בית דין והכרת בעניני הבעילה, מפני שגילוי העריות דבר נמאס מאד אצל התורה, כנזכר בזאת הפרשה ובמקומות רבים בכתוב, וחכמים מזכירין לעולם ע"ז וגלוי עריות ושפיכות דמים, יזכירו אותה אחר ע"ז וקודם שפיכות דמים, וכמו שאמרו (סנה' קו). אלהיהם של אלו שונא זמה הוא. ויש לענין סוד גדול בסוד היצירה. והרב אמר במ"נ (ג מא) בעבור היות יצר האדם גדול בענין המשגל והתאוה בו רבה, והדברים שהם רבי המכשולות צריכים עונש גדול ליסר אותם. וגם זה אמת: